

ACADEMIA ROMÂNĂ
Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu”

RAPORT DE ACTIVITATE
anul 2023

Datele de autentificare ale institutului

Denumirea: Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu”

Statutul juridic: Persoană juridică

Actul de înființare: H.G.116/1990

Director: Dr. Adrian-Silvan Ionescu

Adresa: București, Calea Victoriei nr. 196, sector 1, cod 010098

Telefon, fax, e-mail, pagina web: 0212125124 / 0213144070;

istartro@yahoo.com; www.istoria-artei.ro

Domeniul de specialitate al institutului

Conform clasificării UNESCO:

55. ISTORIA: 5506. Istoria pe specialități: 5506.01 (Istoria arhitecturii), 5506.2 (Istoria artei)

62. ȘTIINȚELE ARTELOR ȘI LITERELOR: 6201 (Arhitectura), 6203 (Teoria, analiza și critica artelor frumoase), 6203.01 (Cinematografia), 6203.02 (Dansul, coregrafia), 6203.03 (Arte decorative), 6203.04 (Desen, gravură), 6203.05 (Estetica artelor frumoase), 6303.06 (muzica, muzicologia), 6203.07 (Pictura), 6303.08 (Fotografia), 6203.09 (Sculptura), 6203.10 (Teatrul).

Conform clasificării CAEN:

72. CERCETARE-DEZVOLTARE: 7220 (Cercetare-dezvoltare în domeniul științelor sociale și umaniste).

Starea, misiune științifică și direcțiile de cercetare ale institutului

Institutul de Istoria Artei al Academiei Române a fost înființat, de jure, în anul 1948 iar, de facto, pe parcursul anului 1949, primul director fiind prof. G. Oprescu. Actualul act de fondare în baza căruia activează institutul este Hotărârea Guvernului nr. 116 din anul 1990 cu modificările ulterioare. Conform Ediției a III-a a Regulamentului cadru de organizare și funcționare al Institutului, elaborată la data de 01.08.2020 și avizată de Secția Arte, Arhitectură și Audiovizual a Academiei Române pe data de 31.08.2020, obiectul de activitate al acestei instituții îl constituie realizarea de cercetări științifice fundamentale și avansate, precum și activitățile conexe (difuzarea și valorificarea rezultatelor cercetărilor prin publicații, consultanță, sesiuni și manifestări științifice naționale și internaționale, etc.) în domeniul istoriei artelor, contribuind prin aceasta la dezvoltarea cunoașterii și la influențarea în sens pozitiv a evoluției culturii și societății românești. Institutul realizează cercetări științifice fundamentale în domeniile artelor vizuale și ale artelor audio-vizuale. Cercetările vizează arta medievală românească, arta bizantină, arta modernă, arhitectura, teatrul, muzica și cinematografia; acestora li se adaugă patrimoniul artistic național aflat în colecții străine și cel european din muzeele românești.

În cadrul institutului cercetările se efectuează pe bază de programe și proiecte de cercetare, avizate de Consiliul Științific și aprobate de Secția de Arte, Arhitectură și Audiovizual a Academiei Române, precum și pe bază de contracte cu parteneri publici și privați interesați de cercetarea unor fenomene și procese ce țin de obiectul de activitate al respectivei entități științifice. În colaborare cu alte institute din componența Academiei Române, Institutul participă la elaborarea unor cercetări cu caracter interdisciplinar și – împreună cu alte instituții de specialitate din țară sau din străinătate – la realizarea unor proiecte comune ce țin de domeniul istoriei artei. Alte obiective ale instituției sunt dezvoltarea cercetărilor comparatiste

și monografierea unor curente sau tendințe încă insuficient explorate din arta românească. Institutul derulează, de asemenea, cercetări finanțate din fonduri extrabugetare, în cadrul unor proiecte lansate de Consiliul Național al Cercetării Științifice, câștigate prin concurs. Institutul de Istoria Artei "G. Oprescu" este membru al **Asociației Internaționale a Institutelor de Cercetare în Istoria Artei (RIHA)**. Rezultatele cercetărilor colaboratorilor institutului sunt valorificate prin studii, articole, cataloage, recenzii, cronici ale vieții artistice, biografii ale unor oameni de creație, monografii, ample opere de sinteză, ca și prin comunicări la congrese, conferințe și simpozioane naționale și internaționale, proiecte de cercetare, granturi, expoziții, atribuiri ale unor opere de artă sau expertize ale unor scrieri cu caracter teoretic.

Institutul are o structură multidisciplinară fiind compus din următoarele compartimente: Arte vizuale și arhitectură (perioada medievală și premodernă), Arte vizuale și arhitectură (perioada modernă și contemporană), Artele spectacolului (Teatru și Film), Artă muzicală postbizantină și modernă din România. În cadrul institutului funcționează biblioteca, fototeca, redacțiile revistelor « Studii și Cercetări de Istoria Artei » (seriile „Arta Plastică” și „Teatru, Muzică, Cinema”) și « Revue Roumaine d’Histoire de l’Art » (seria „Beaux-Arts”), compartimentul „Contabilitate – administrativ”, Casa memorială „G. Oprescu” din Câmpulung-Muscel. Actualmente institutul are 33 de angajați, numărul cercetătorilor științifici fiind de 20.

Infrastructura de cercetare existentă. Din anul 1967 sediul institutul funcționează în Casa Dissescu, situată pe Calea Victoriei nr. 196. Casa Dissescu figurează pe Lista monumentelor istorice. Spațiile interioare ale edificiului adăpostesc un patrimoniu variat: o bibliotecă de artă unică în țară (care numără peste 83972 de volume, dintre care un număr de aproximativ 28265 îl reprezintă periodicele și peste 2000 de titluri de ediții cu statut de „carte rară”), arhive documentare, o colecție valoroasă de artă plastică provenind din donațiile făcute de profesorul Oprescu, de inginerul Gheorghe Balș ș. a.. Profesorul George Oprescu a lăsat moștenire institutului casa pe care o deținea în Câmpulung Muscel – o clădire care pune în valoare elemente structurale și decorative din arhitectură vernaculară argeșeană.

Grație mai multor granturi de peste 1 mil. lei fiecare, câștigate prin concurs în ultimii ani, Institutul a avut posibilitatea să-și îmbogățească infrastructura de cercetare-dezvoltare achiziționând echipamente performante (calculatoare, laptopuri, monitoare, imprimante, copiatoare multifuncționale, scannere, camere video, camere foto digitale, aparate de fotografiat, reportofoane, servere, programe operaționale și sisteme de calcul).

Performanța și vizibilitatea internațională. În anul 2023 institutul numără 75 de ani de la înființare. Contribuția cercetătorilor institutului la lucrări enciclopedice străine (Saur Allgemeines Künstlerlexikon, Grove Dictionary of Art ș. a.) sau naționale (Tezaurul Academiei Române, Vol. V; Istoria României, Vol. X; Arta din România: din Preistorie în Contemporaneitate, Vol. I-II ș. a.), curatoriatul unor expoziții internaționale, simpozioanele cu invitați din Europa și SUA, obținerea de către unii cercetători ai institutului a titlurilor de Doctor Honoris Causa a unor universități din străinătate au conferit institutului vizibilitate în rândul comunității științifice. O atestă, între altele, primirea institutului în RIHA (International Association of Research Institutes in the History of Art) și decorarea în anul 2014 cu Ordinul „Meritul Cultural” în grad de „Ofițer”.

Număr personal (echivalent normă întregă)

- personal CDI: 17; personal total: 33;

- ACS: 2; CS: 2; CS III: 9 (7 norm. întregă + 4 cu ½ normă = 9); CS II: 2; CS I: 2.

I. Activitate științifică

I.1. Lucrările de plan ale Institutului de Istoria Artei „G. Oprescu”

Programul fundamental al Academiei Române

ENCICLOPEDIA ARTELOR DIN ROMÂNIA

Subprograme (pe compartimente)

Compartimentul „Arte vizuale și arhitectură – perioada medievală”

1. *Repertoriul picturilor murale românești. Moldova, Țara Românească, Transilvania sec. XIV–XVIII. Stil, canon și epigrafie în context cultural*

- nr. cercetători – 5: Constantin CIOBANU, Dana JENEI, Vlad BEDROS, Cristina COJOCARU, Elisabeta NEGRĂU

- perioada de realizare 2021–2023

Compartimentul „Arte vizuale și arhitectură – perioada modernă”

2. *Noi perspective asupra artei și arhitecturii românești în epoca modernă și contemporană (secolele XIX–XX)*

- nr. cercetători – 4: Eduard ANDREI, Virginia BARBU, Corina TEACĂ, Raluca PARTENIE

- nr. studenți doctorat – 2: Virginia BARBU, Raluca PARTENIE

- perioada 2023–2027

Eduard ANDREI, *Participarea României la Expoziția Universală de la New York (New York World's Fair) din 1939–40. Componenta artistică* (perioada de realizare: ianuarie 2023 – decembrie 2025, predare parțială decembrie 2023)

Virginia BARBU, Corina TEACĂ, *Monografia pictorului G.D. Mirea* (perioada de realizare: ianuarie 2023–decembrie 2024, predare parțială decembrie 2023).

Raluca PARTENIE, *Revoluția estetică cotidiană: de la tradiție la modernism. Obiecte decorative interbelice, 2023–2024* (predare parțială decembrie 2023)

3. *Artă și societate în România (1859–1918)*

- nr. cercetători – 3 (Ioana APOSTOL, Ramona CARAMELEA, Olivia NIȚIȘ)

- perioada 2022–2024

Ioana APOSTOL, *O societate artistică bucureșteană în jurul lui 1900: Tinerimea artistică* (predare parțială decembrie 2023).

Ramona CARAMELEA, *Gust și reprezentare: două reședințe proiectate de arhitectul Grigore Cerkez* (predare parțială decembrie 2023).

Olivia NIȚIȘ, *Artiste în România secolului al XIX-lea* (predare parțială decembrie 2023).

Compartimentul „Artele spectacolului – teatru și film”

4. *Istoria teatrului în România: a) Critica teatrală românească în a doua jumătate a secolului XX; b) Receptarea critică a spectacolelor bucureștene de teatru, operă și balet între 1944 – 1970*

- nr. cercetători – 2 (Daniela GHEORGHE, *Critica teatrală...*; Lucian SINIGAGLIA, *Receptarea critică...*)

- perioada 2023–2026

5. *Istoria filmului și a cinematografului în România - Vol. II (Perioada comunistă, 1948–1989)*
- nr. cercetători – 2 (Marian ȚUȚUI, Mihai FULGER)
- nr. studenți doctorat – 1 (Mihai FULGER)
- perioada 2023–2025

Compartimentul „Artă muzicală postbizantină și modernă”

6. *Catalogul manuscriselor muzicale de tradiție bizantină din secolul al XIX-lea – Fondul grecesc din Biblioteca Academiei Române*

- nr. cercetători – 1 (Ozana ALEXANDRESCU a realizat catalogarea următoarelor manuscrise: 18, 29, 30, 133, 142, 146, 161, 218, 766, 821, 837, 839, 898)
- perioada 2023–2025

7. *Muzica simfonică românească în prima jumătate a secolului XX: Repertoriul de concert al dirijorului George Georgescu*

- nr. cercetători – 1 (George-Andrei BUTCĂ)
- nr. studenți doctorat – 1 (George-Andrei BUTCĂ)
- perioada 2022–2023

I.2. Publicații

a – Volume (cărți de autor, volume colective, ediții, dicționare, enciclopedii, instrumente de lucru)

– în țară

Lucian SINIGAGLIA, *Universul teatral bucureștean și politicile culturale după 23 august 1944. Amurgul teatrului burghez. Prin furtunile realismului socialist (I)*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2023, 178 pagini + 113 ilustrații, ISBN 978-606-37-1848-9.

Silvan – un portretist între literații, muzicienii și actorii secolului XX (introducere, cronologie și selecția lucrărilor: Adrian-Silvan IONESCU), Muzeul de Artă Craiova, Editura Info, Craiova, 2023.

Silvan D. Ionescu, *Silvan despre Silvan. Memorii răzlețe*, selecția textelor, a ilustrațiilor, note, cronologie și prefață de Adrian-Silvan Ionescu, Editura Corint, București, 2023, ISBN 978-606-088-399-9, 560 p. + il.

Valentina Rusu Ciobanu. *Catalog Raisonné*, vol. I-II, editor Victoria Nagy Vajda, cu eseuri de Constantin I. CIOBANU, Codrina-Laura Ioniță, Rodica Ursachi, Mircea V. Ciobanu, Ediție a Asociației pentru cultură și arte Arbor, București, 2023, Vol I: ISBN 978-973-0-38478-9, 160 pagini, Vol. II: ISBN 978-973-0-38411-6, 240 pagini.

Marian Țuțui, Mihai Fulger, Dana Duma, *Istoria filmului românesc de la începuturi și până azi (vol. I, 1896 – 1948)*, Editura Litera-Internațional, București, 2023, 250 p. (în curs de apariție).

– în lucru

Eduard ANDREI, Virginia BARBU, Olivia NIȚIȘ, Raluca PARTENIE, Corina TEACĂ, *Dicționarul graficienilor din România. Secolul al XIX-lea*”, coord. Adrian-Silvan Ionescu, editori: Eduard Andrei, Virginia Barbu, Corina Teacă, București, Editura Vreimea (în curs de finalizare).

Olivia NIȚIȘ, co-autor și co-editor cu Doina Talmann, *On Art and Science. Artistic Research, Science and Technology*, Editura K-West, Essen (ediție trilingvă, în lucru).

Olivia NIȚIȘ, co-autor și co-editor cu Doina Talmann, *Marilena Preda Sânc, InterConnected Systems. Body, Mind, Power and the Globe*, Editura K-West, Essen (ediție trilingvă, în lucru).

Cercetătorii institutului, Eduard ANDREI, Ozana ALEXANDRESCU, Ioana APOSTOL, Virginia BARBU, George-Andrei BUTCĂ, Ramona CARAMELEA, Constantin CIOBANU, Adrian-Silvan IONESCU, Olivia NIȚIȘ, Raluca PARTENIE, Lucian SINIGAGLIA, Corina TEACĂ, Marian ȚUȚUI, au elaborat fișe de personalități pentru volumul enciclopedic *Urme pentru civilizație*, București, Editura Academiei Române, 2024 (în curs de apariție).

Volumul aniversar al sesiunii *Date noi în cercetarea artei medievale și premoderne din România*, coord.: Constantin CIOBANU, planificat pentru publicare în 2024, pentru care au fost pregătite studiile *Fresca Asecul Constantinopolului din pictura exterioară a bisericii Sf. Petru din insula Golem Grad a lacului Prespa și imaginea capitalei bizantine în interpretarea unui atelier florentin de cassoni din secolul al XV-lea* (Constantin CIOBANU) și *Secular motifs and themes in Transylvanian monumental art, between late Middle Ages and Renaissance* (Dana JENEI).

b – Capitole și studii în volume colective, cataloage etc.

– din străinătate

Constantin CIOBANU, *Les représentations iconographiques de l’Hymne Acathiste sous Petru Rareș comme critère de datation des peintures murales de l’église moldave d’Arbore (XVIIe siècle)* în volumul *The Akathistos Hymn in Byzantine and Post-Byzantine Tradition. The History of a Liturgical Masterpiece between Text and Image*, ed. Emanuela Timotin, Lidia Cotovanu and Ovidiu Olar (Supplementa la *Études byzantines et post-byzantines*, nr. 5), Heidelberg, Herloo Verlag, (în curs de apariție).

Dana JENEI, *An historic event painted in late sixteenth century Transylvania*, predat pentru volumul conferinței *Stephen Báthory between intended homogenization and de facto pluralisation*, Budapest-Warsaw-Sibiu, 2024 (în curs de apariție).

Elisabeta NEGRĂU, Cap. 6, *The Visual Culture of Wallachia before and after 1453*, în *The Routledge Handbook of Byzantine Visual Culture in the Danube Regions, 1300-1600*, ed. Maria Alessia Rossi, Alice Isabella Sullivan, Routledge, Londra, 24 p. și 4 ilustrații, (în curs de apariție).

Elisabeta NEGRĂU, *The Cult of St. Elijah and the Fur Trade in Middle Byzantium: Toward an Integration of the ‘Barbarian’*, în vol. *From Prophet of Israel to Miracle-working Saint: Representations of Elijah across the Abrahamic Religions*, ed. Barbara Crostini, Andrei Dumitrescu, Brill, Leyden, 33 p. și 7 ilustrații, (în curs de apariție).

Marian ȚUȚUI, *Filmul moldovenesc în România*, în *Cinematografia națională. Istorie și destine*, coord.: Violeta Tipa, Dumitru Olărescu, Institutul Patrimoniului Național, Chișinău, 2023, pp.171–175.

Marian ȚUȚUI, *Soft Power of the Exotic Romania*, în *Soft Power of the Balkan Screens*, eds.: N. Daković & A. Milovanović, Belgrade, Faculty of Dramatic Arts, 2023, pp. 155–166, <https://fdu.bg.ac.rs/uploads/files/Institut/Tematski%20zbornici/2022%20Soft%20Power%20o%20the%20Balcan%20Screens.pdf>.

– din țară

Eduard ANDREI, *Lost/Rediscovered Artworks. Values of the Romanian cultural heritage at the New York World's Fair 1939–1940*, în *Romanian-American Negotiations in Education, Science, Culture, and Arts*, eds.: Cornel Sigmirean, Sonia D. Andraș, Roxana Mihaly, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2023, pp. 191–224 (textul comunicării prezentate la conferința internațională *Negocierile româno-americane în educație, știință, cultură și artă / Romanian–American Negotiations in Education, Science, Culture, and Arts*, 15 iunie 2023, Institutul de Cercetări Socio-Umane „Gheorghe Șincai”, cf. infra I.3).

Vlad BEDROS, *Imagine și spiritualitate, între paraclise boierești și ctitorii voievodale din Moldova (cca. 1480–cca. 1530)*, în *Familii, reședințe și ctitorii boierești din Moldova și Țara Românească (secolele XV–XVII)*, Suceava, Editura Karl A. Romstorfer, 2023, pp. 161–173.

Constantin CIOBANU, *Schițe inspirate de capodopere ale artei universale în creația Valentinei Rusu Ciobanu*, în *Sub semnul artei. Studii în onoarea academicianului Marius Porumb la 80 de ani*, Cluj Napoca, Editura Mega (clasificată CNCS B), 2023, pp. 183–200.

Cristina COJOCARU, *Mass-Produced Russian Icons in Romania: A Critical Analysis of the “Lipovan Icon” Designation*, în *Russian Icons from Transylvania. Exhibition catalogue*, ed. Ana Dumitran și Dumitrița-Daniela Filip, Editura Muzeului Național al Unirii Alba Iulia / Editura Mega (clasificată CNCS B), Cluj-Napoca, Alba Iulia, 2023, pp. 225–267.

Adrian-Silvan IONESCU, *Carol Storck în Lumea Nouă*, în *Sub semnul artei. Studii în onoarea academicianului Marius Porumb la 80 de ani*, Cluj Napoca, Editura Mega (clasificată CNCS B), pp. 397–416.

Elisabeta NEGRĂU, *The Stylistic Influences of Ruthenian Painting in the Wallachian Principality in the 17th Century. A Few Considerations*, în Ana Dumitran, Mirosław Piotr Kruk (ed.), *Intercultural and Visual Art Transfer in Central Europe and the Balkans. Ruthenian and Romanian Art from the 15th to the Early 19th Century*, Alba Iulia—Cluj Napoca, Editura Mega (clasificată CNCS B), 2023, 29 p. și 30 ilustrații (în curs de apariție).

Elisabeta NEGRĂU, *Veneția sau Istanbul? O nouă privire asupra surselor arhitecturii rezidențiale brâncovenești*, în vol. *Familii, reședințe și ctitorii boierești din Moldova și Țara Românească (secolele XV–XVII)*, Suceava, Editura Karl A. Romstorfer, 2023, pp. 106–134.

c – Studii, articole în periodice științifice

– din străinătate

Vlad BEDROS, *The “Saturday of the Akathist” reflected in Moldavian zborniki and Marian imagery from the early fifteenth to mid-sixteenth century*, în „*Études byzantines et post-byzantines*”, nouvelle série, vol. 5 (XII), Heidelberg, Hero Verlag (sub tipar).

Constantin CIOBANU, *À l'ombre des fresques de Sucevița: la spécificité iconographique des peintures murales du monastère de Dragomirna*, în „*Metamorphoses. Art Readings. Old Art*”, I, 2023, pp. 475–491 (textul comunicării prezentate la conferința internațională conferința internațională *Art Readings 2023*, Sofia, Institute of Art Studies, cf. infra I.3).

Elisabeta NEGRĂU, *Icônes avec cartes, icônes en tant que cartes : une géographie de la dévotion*, în „*Cartes & Géomatique, Revue du Comité français de cartographie*”, n° 251, Mars 2023, pp. 29–49.

– din țară

Eduard ANDREI, *Opere de artă pierdute / redescoperite. Valori ale patrimoniului cultural românesc la Expoziția Universală de la New York 1939–1940*, în „SCIA.AP”, serie nouă, tom 13 (57), 2023 (ISSN 0039-3983).

Vlad BEDROS, *The Devotion to the Five Companions in Moldavian Texts and Images, ca 1480 – ca 1530: Between Trebizond and Mount Athos*, în „Revue Des Études Sud-Est Européennes”, vol. 61, nr. 1–4, 2023, pp. 63–84. (indexată SCOPUS, ERIH PLUS).

Virginia BARBU și Corina TEACĂ au publicat studiul „O lume minerală”: *pictura lui Gheorghe Petrașcu în istoriografia de artă a vremii sale*, în „SCIA.AP”, serie nouă, tom 12(56), 2022 (apărut în 2023), pp. 153–162.

Ramona CAMELEA, *Alexandru-Tzigara Samurcaș, Conferințe radiofonice despre arta românească (I)*, în „SCIA.AP”, serie nouă, tom 12 (56), 2022, pp. 181–191.

Cristina COJOCARU, *Spre un stil românesc în pictura noastră bisericească*, publicată în „Caietele de la Putna”, nr. 16, XV, 2023, Editura Nicodim Caligraful, Mănăstirea Putna, pp. 39–61.

Constantin CIOBANU, *Mărturii referitoare la Neagoe Basarab în manuscrisele de epocă*, în „SCIA.AP”, serie nouă, tom 12(56), 2022 (apărut în 2023), pp. 7–34.

Daniela GHEORGHE, *Din istoria scenelor bucureștene. Sala din Sărindar (III)*, în „SCIA.TMC”, tom XVII (61), 2023.

Adrian-Silvan IONESCU, *Mișcarea artistică în Bucureștii ocupați, 1916–1918. Între dramă și vodevil*, în „SCIA.AP”, serie nouă, tom 12(56), 2022 (apărut în 2023), pp. 63–152.

Adrian-Silvan IONESCU, *150 ans depuis la mort du peintre George Catlin (1796-1872). D'un tepee indien jusqu'au palais royal*, în „RRHA.BA”, Tome LIX, 2022 (apărut în 2023), pp. 3–44.

Dana JENEI, *The mural painted decoration of the Closius House in Brașov*, în „RRHA.BA”, Tome LIX, 2023, ISSN 1220-2789, (indexată ERIH PLUS, EBSCO).

Dana JENEI, *Illustration from the Historische Cronica (Francfurt, 1630) Painted in the Reussner House in Sibiu/Hermannstadt*, în „RRHA.BA”, Tome LIX, 2022 (apărut în 2023), pp. 45–62.

Elisabeta NEGRĂU, *Lost Icon Prototypes from the Times of Neagoe Basarab*, în „Revue des Études Sud-Est Européennes”, LXI, 2023, nr. 1–4, pp. 85–108.

Elisabeta NEGRĂU, *Hagiography and Identity: Saints from the Dioceses of Dacia and Thrace in Balkan Medieval Menologia (10th–16th Centuries)*, în „RRHA.BA”, Tome LX, 2023, 28 p. și 25 ilustrații.

Elisabeta NEGRĂU, *The Ship of Salvation: Thematic Transfers in the Rhetoric and Iconography of the Orthodox Church in the Seventeenth Century*, în „Museikon”, nr. 7, 2023, 18 p. și 14 ilustrații (în curs de publicare).

Raluca PARTENIE, *Repere decorative în arhitectura civilă de interior, la cumpăna veacurilor XVIII-XIX*, în „SCIA.AP”, Tom 13 (57), 2023.

Lucian SINIGAGLIA, *Universul teatral bucureștean și politicile teatrale după 23 august 1944. Prin furtunile realismului socialist (III)*, în „SCIA.TMC”, tom XVII (61), 2023.

Corina TEACĂ, *Le symbolisme et les Beaux-Arts en Roumanie: thèmes, sources, idées (1896-1918)*, în „RRHA.BA”, Tome LIX, 2022 (apărut în 2023), pp. 81–96.

d – recenzii, prezentări, cronică științifică, cronică de expoziții

– în străinătate

Mihai FULGER, *Three Women and the End of the World*, în revista online „East European Film Bulletin” (EEFB.org), vol. 135 (mai 2023), despre filmul *Ordinary Failures* (Cehia-Ungaria-Italia-Slovacia), regia Cristina Groșan: <https://eefb.org/perspectives/cristina-grosans-ordinary-failures-bezna-selhani-2022/>.

– în țară

Ioana APOSTOL, Eduard ANDREI, *Adrian Ghenie’s solo show The Impossible Body, Art Encounters / ISHO Pavilion, Timișoara, April 20–July 9, 2023*, în „RRHA.BA”, LX, 2023.

Ioana APOSTOL, *Expoziția Lumea satului în pictura românească, Muzeul Municipiului București, Palatul Suțu, 15 decembrie 2022–20 august 2023*, în „SCIA.AP”, tom 13 (57), 2023.

Virginia BARBU, *Expoziția „Grupul celor patru”*, Muzeul Colecțiilor de Artă, București, 9 iulie–24 septembrie 2023, în „SCIA.AP”, tom 13 (57), 2023.

Virginia BARBU, *De Libris. Buletin bibliografic (2023)*, (împreună cu A.-S. Ionescu), în „SCIA.AP”, tom 13 (57), 2023.

Olivia NIȚIȘ, *In Honorem Adrian-Silvan Ionescu 70. Interrupting the historical present* (recenzie), în „RRHA.BA”, tome 59, Editura Academiei Române, 2022, pp. 163–164 (ISSN 0556-8080), publicat în 2023.

Olivia NIȚIȘ, *Realismul lui Maxy* (cronică), în „SCIA.AP”, serie nouă, tomul 13 (57), 2023 (ISSN 0039-3983).

Olivia NIȚIȘ, *Victor Brauner, Invenții și magie la Timișoara (17 februarie – 28 mai 2023)* cronică, în „SCIA.AP”, serie nouă, tom 13 (57), 2023 (ISSN 0039-3983).

Ramona CAMELEA, *Recenzie Mona Momescu și Eduard Andrei, Risipitorul de talent: Ilie Cristoloveanu, pictor și filolog în România și SUA*, Editura Paideia, București, 2022, 522 p + il. în „SCIA.AP”, tom 13 (57), 2023.

Ramona CAMELEA, *Conferința internațională Romanian Photography. Local perspective and European trends / Fotografia românească. Perspective locale și tendințe europene*, Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu” și Biblioteca Națională a României, 8 iunie 2023, Biblioteca Națională a României, Sala Mircea Eliade, în „SCIA.AP”, tom 13 (57), 2023.

Ramona CAMELEA, *Expoziția Drumul către Încoronarea din anul 1922*, Muzeul Militar Național „Regele Ferdinand I”, 25 octombrie 2022–31 decembrie 2023, în „SCIA.AP”, tom 13 (57), 2023.

Corina TEACĂ, *Expoziția retrospectivă Carmen Calvo* (recenzie), în „SCIA.AP”, tom 13 (57), 2023.

Corina TEACĂ, *Expoziția Nicolae Grigorescu – Pictor al ethosului românesc*, MNAR (recenzie), în „SCIA.AP”, tom 13 (57), 2023.

e – publicații în format electronic

– în străinătate

Elisabeta NEGRĂU a elaborat studiul pe suport electronic *The Monastic Church of the Holy Emperors Constantine and Helena, Hurezi Monastery, Wallachia (1690-1694)*, pentru site-ul Smarthistory (<https://smarthistory.org/>) 5 p. și 5 ilustrații, (în curs de publicare).

Elisabeta NEGRĂU a elaborat studiul pe suport electronic *Hurezi Monastery, Wallachia (1690-1694). The Architecture of the Monastic Complex*, pentru site-ul Smarthistory (<https://smarthistory.org/>), 5 p. și 15 ilustrații, (în curs de publicare).

f – Altele: ghiduri, broșuri, pliante, prefete etc.

– în țară

Eduard ANDREI, *Medalion Florica Cruceru Postolache*, în catalogul *Bienala Națională de Pictură Constanța 2023*, Muzeul de Artă Constanța (coord. Lelia Rus Pîrvan, Ioana Predescu), București, Editura Monitorul Oficial, 2023, p. 6 (ISBN 978-606-035-129-0).

Eduard ANDREI, text critic în catalogul de artă *ZuZu CARATANASE, Imago Mundi: seriile de lucrări Sacrosanctus (2015–2018) și (In)certus (2011–2015)*, coord.: Denisa Șuță, editat de Muzeul Național „Constantin Brâncuși”, Târgu Jiu, 2023, p. 41.

Eduard ANDREI, text critic în catalogul expoziției artistei Anca Pașa Deaconu: *Semn. Simbol. Semnificație* (Muzeul Național „Constantin Brâncuși”, Târgu Jiu, 5 dec. 2022, Muzeul „Ion Jalea”, Constanța, 19 februarie 2023, Casa cu iederă, Timișoara, 19 octombrie 2023).

Ramona CAMELEA (împreună cu echipa proiectului *Trasee culturale*), broșura *Trasee culturale în satele din Câmpia Română*, parte a proiectului cu același nume finanțat de Ordinul arhitecților din România (în curs de apariție).

Cristina COJOCARU a participat la redactarea *Îndrumătorului iconografic, ghid practic pentru pictori bisericești, teologi și slujitorii sfintelor altare*, la cererea Comisiei de Pictură Bisericească a Patriarhiei Române.

I.3. Participare la conferințe, congrese, simpozioane etc.

– internaționale

Eduard ANDREI, *Lost/Rediscovered Artworks. Values of the Romanian cultural heritage at the New York World's Fair 1939–1940*, conferința internațională *Negocierile româno-americe în educație, știință, cultură și artă / Romanian–American Negotiations in Education, Science, Culture, and Arts*, 15 iunie 2023, Institutul de Cercetări Socio-Umane „Gheorghe Șincai” (textul comunicării a fost publicat în volumul de proceedings al conferinței cf. supra I.2.b).

Eduard ANDREI, *Pictorul Ilie Cristoloveanu și vizita Reginei Maria la New York (1926)*, simpozionul internațional *Cultură și societate în vremea Monarhiei*, ediția a II-a, Muzeul Național de Artă al României, Sufrageria Regală, 28 octombrie 2023: <https://mnar.ro/arhiva-evenimentelor/eveniment/716-simpozionul-interna%C8%9Bional-cultur%C4%83-%C8%99i-societate-%C3%AEn-vremea-monarhiei-edi%C8%9Bia-a-ii-a,-28-octombrie-2023>.

Vlad BEDROS, “*In thy light shall we see light*”: *The Interplaying of Light, Liturgical Furnishings, and Images in Moldavian Monastic Churches (15th–16th c.)*, simpozionul internațional *Artificial Light in Medieval Churches between Byzantium and the West*, Tufts University, Medford MA, 9 februarie 2023.

Vlad BEDROS, *Integrating the animalic otherness: the body hair of the hermit in Byzantine visual and written traditions*, conferința internațională *The Church and Otherness*, Academia de Științe a Bulgariei, Sofia, 8–10 noiembrie 2023.

Constantin CIOBANU, *À l'ombre des fresques de Sucevița: la spécificité iconographique des peintures murales du monastère de Dragomirna*, conferința internațională *Art Readings 2023*,

Sofia, Institute of Art Studies – BAS, 20–22 aprilie 2023 (textul comunicării a fost publicat în volumul de proceedings al conferinței cf. supra I.2.c)

Cristina COJOCARU, *Icons by Tikhon Ivanov in Romania: Signed and Assigned Works*, la workshopul internațional *Religious art, visual culture and collective identities in Central and South-Eastern Europe (16th – early 20th century)*, Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, secția Museikon, Alba Iulia, 20–23 iunie 2023.

Cristina COJOCARU, *Is there a Phanariot art in the Romanian Principalities?*, în cadrul workshopului internațional *In Search of the Phanariot Abode: Aspects of Domestic Culture, Residential Architecture, and Court Life, 2nd Workshop – Phanariot Ascendancy, the Long Eighteenth century*, ANAMED – Koç University Research Center for Anatolian Civilizations, Istanbul, 26 mai 2023.

Adrian-Silvan IONESCU, *Fascinația fotografiei. Constituirea unei colecții particulare*, conferința internațională *Fotografia românească. Perspective locale și tendințe europene* organizată de Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu” și Biblioteca Națională a României, Sala Mircea Eliade a Bibliotecii Naționale a României, București, 8 iunie 2023.

Adrian-Silvan IONESCU a participat la a 20-a adunare generală a European Society For The History of Photography, Viena, Biblioteca Națională a Austriei, 3 noiembrie 2023.

Elisabeta NEGRĂU, *Icons with maps, sacred landscapes, and ex-votos: The geography of devotion*, în cadrul *Fourth International Conference of Byzantine and Medieval Studies*, Cyprus Society for Byzantine Studies, Nicosia, 17–19 martie 2023 (hibrid).

Elisabeta NEGRĂU, *A 6th-Century Story in a 9th-Century Tract? Torna, Torna, Frater Revisited*, în cadrul *Fifth Colloquia Cernea International Conference*, Ceraneum Centre, University of Łódź, 11–13 mai 2023 (hibrid).

Elisabeta NEGRĂU, *Venice or Istanbul? A New Look at the Sources of Brancovan Residential Architecture*, International Workshop Series *In Search of the Phanariot Abode. Aspects of Domestic Culture, Residential Architecture, and Court Life*. Workshop I. *Early Phanar: Mid-Fifteenth to Late Seventeenth Century*, Istanbul Research Centre, ANAMED Research Centre of the Koç University, 5 mai 2023 (online).

Elisabeta NEGRĂU, *A Korsunskaya icon in Wallachia: the Wonderworking icon of the Mother of God of Nămăești Monastery*, în cadrul RICONTRANS-ERC Project Hands-On Workshop *Religious Art, Visual Culture and Collective Identities in Central and South-Eastern Europe (16th–early 20th Century)*, Alba Iulia, 20–23 iunie 2023.

Marian ȚUȚUI, *Attempts to Map the Beginnings of Romanian Cinema: Five Hypotheses about the Author of the First Film Projection in Bucharest*, la a XV-a ediție a Conferinței internaționale *Patrimoniul cultural: Cercetare, Valorificare, Promovare*, organizată de Institutul Patrimoniului Național al R. Moldova, Chișinău, 30–31 mai 2023.

Marian ȚUȚUI, *An Attempt to Solve a Mystery: Why the Romanian Playwright Mihail Sebastian Was Screened in Eight Countries*, online, a 16-a Conferință internațională a cercetătorilor în domeniul artei organizată la Tbilisi (Georgia), Universitatea de stat pentru teatru și film „Shota Rustaveli” și Universitatea Liberă din Berlin, 10–13 octombrie 2023.

Marian ȚUȚUI, *Marie of Romania (2019): An Important Episode of Romanian History from a Feminist Point of View*, conferința internațională *Screening Social and Economic Transformations in East-Central Europe: Film and Television as Writers and Rewriters of Post-1989 History*, Facultatea de Teatru și Film a Universității Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, 10–11 noiembrie 2023.

– în țară

Eduard ANDREI, *Gaudí la Musée d'Orsay, Paris, în cadrul conferinței GAUDÍ la Musée d'Orsay / Paris și la el acasă / Barcelona* (cu Adrian Silvan-IONESCU) din seria „Întâlnirile de miercuri”, Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu”, București, 5 aprilie 2023.

Eduard ANDREI, *Capodopere de artă românească la Cleveland, OH (SUA), în urma Expoziției Universale de la New York 1939–1940*, conferința (Re)evaluări critice în arta românească – prima jumătate a secolului XX, Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu”, București, 27 nov 2023.

Ioana APOSTOL, *Conceptele de „degenerare” și „decadență” în cronică de artă din prima jumătate a secolului XX*, conferința (Re)evaluări critice în arta românească – prima jumătate a secolului XX, Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu”, 27 noiembrie 2023.

Virginia BARBU, *Figura lui Mihai Viteazul și avatarurile ei în pictura românească până la mijlocul secolului XX*, conferința (Re)evaluări critice în arta românească – prima jumătate a secolului XX, Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu”, 27 noiembrie 2023.

Vlad BEDROS, *Un text mistagogic inedit în Moldova secolului al XV-lea și implicațiile sale iconografice*, sesiunea anuală *Date noi în cercetarea artei medievale și premoderne din România*, ediția a XIX-a, Muzeul Național de Artă al României, 20–21 aprilie 2023.

Ramona CAMELEA, *Mihail Lapaty, biografia unui pictor de la mijlocul secolului al XIX-lea*, la al XIX-lea Congres de Genealogie și Heraldică, organizator Institutul Român de Genealogie și Heraldică „Sever Zotta”, Iași, 13 mai 2023.

Ramona CAMELEA, *Reorganizarea școlilor de arte frumoase la începutul secolului XX*, Conferința *Reformele școlii românești. Momente, scenarii, resurse și actori*, organizator Institutul de Istorie „A.D. Xenopol”, Iași – Academia Română, 18 mai 2023 (online).

Ramona CAMELEA, *De la Panteon la Ateneul Român. Narațiuni, filiații istorice și semnificații culturale*, la conferința *Receptarea Romei și Imperiului Roman în cultura română modernă*, Facultatea de Istorie – Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași, pe 16–18 nov 2023.

Ramona CAMELEA, *Călătorie și formare profesională: cazul arhitectei Virginia Haret*, la Simpozionul de Artă și Istoria Artei – Ediția a VII-a „Artă și călătorie”, organizator Muzeul Municipiului București, pe 23–24 noiembrie 2023.

Ramona CAMELEA, *Proiecte, programe și comanditari: contribuția Virginiei Haret la spațiul urban*, conferința (Re)evaluări critice în arta românească – prima jumătate a secolului XX, Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu”, 27 noiembrie 2023.

Cristina COJOCARU, *Icoane și iconostase kievene în România în secolele XVIII–XIX*, sesiunea științifică anuală *Unitate, continuitate și independență în istoria poporului român. 105 de ani de la Marea Unire (1918–2023)*, Secțiunea Museikon, Muzeul Național al Unirii, Alba Iulia, 23–24 noiembrie 2023.

Cristina COJOCARU, *Vechi principii și noi abordări în alcătuirea programelor iconografice contemporane*, la Conferința Națională *Unitate dogmatică și specific național în pictura bisericească*, ediția a X-a: *Programele iconografice și metodele de restaurare în arta bisericească actuală*, Palatul Patriarhiei din București, Aula Magna „Teoctist Patriarhul”, 13–14 noiembrie 2023.

Cristina COJOCARU, *Iconostasul bisericii mari a Mănăstirii Dragomirna și modelul său putnean*, la Colocviile Putnei, Mănăstirea Putna, 30 august–3 septembrie 2023.

Cristina COJOCARU, *Direcții de formare a pictorilor români în secolele al XVIII-lea și al XIX-lea*, la Colocviul Fundației Credință și Creație. Maica Benedicta, ediția a XVII-a – *Orizontul culturii române. Formare și atitudine*, Mănăstirea Putna, 20–24 august 2023.

Cristina COJOCARU, *Noi descoperiri și ipoteze despre iconostasele Mănăstirii Dragomirna (sec. XVII–XVIII)*, Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu” București, Sesiunea anuală de comunicări științifice *Date noi în cercetarea artei medievale și premoderne din România*, ediția a XIX-a, Muzeul Național de Artă al României, 20–21 aprilie 2023.

Adrian-Silvan IONESCU, *Cuvânt de omagiu la Sesiunea aniversară Constantin Bălăceanu Stolnici la 100 de ani* organizată de Academia Română, Institutul de Antropologie „Fr. I. Rainer” și de Universitatea ecologică, Aula Academiei Române, București, 6 iulie 2023.

Adrian-Silvan IONESCU, *Fotografia de război, document istoric sau memento personal?*, conferința *Războaiele secolului XX: subiect al culturii, artei și al lieux de mémoire*, organizată de Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, Casa Oamenilor de Știință a Academiei Române, București, 4 iulie 2023.

Adrian-Silvan IONESCU a participat la simpozionul științific *Revoluția de la 1848 în spațiul românesc. Românii pe drumul dinspre Levant spre Occident* organizat de Institutul pentru studii politice de apărare și istorie militară (ISPAIM) sala „Ștefan cel Mare” a Cercului Militar Național, 14 iunie 2023.

Dana JENEI, *Imagini istorice pictate în Casa Reussner din Sibiu la mijlocul secolului al XVII-lea*, sesiunea anuală *Date noi în cercetarea artei medievale și premoderne din România*, ediția a XVIII-a, Muzeul Național de Artă al României, 20–21 aprilie 2023.

Elisabeta NEGRĂU, *Hagiografie și identitate: sfinți din Dacia și Tracia în menologurile medievale din Balcani și Țările Române*, SRSB Lecture Series, Societatea Română de Studii Bizantine, 24 octombrie 2023 (online).

Elisabeta NEGRĂU, *O icoană de la Marea Lavră cu un portret necunoscut al voievodului Vlad Vințilă*, sesiunea anuală *Date noi în cercetarea artei medievale și premoderne din România*, ediția a XIX-a, 20–21 aprilie 2023.

Elisabeta NEGRĂU, *Din nou despre ușile fostului paraclis Buna Vestire al Mănăstirii Snagov (1453). Surse ale sculpturii valahe în secolul al XV-lea*, la Simpozionul anual *Artă și civilizație medievală*, ediția XXVIII: „Lucrurile și cuvintele: Obiecte ale cotidianului în țările române (secolele XIV–XVIII)”, Muzeul Bucovinei, Suceava, 1–3 noiembrie 2023 (online).

Elisabeta NEGRĂU, *Note despre sursele sculpturii valahe în lemn din secolele XV–XVI*, la Sesiunea științifică anuală dedicată Zilei Naționale a României „Unitate, continuitate și independență în istoria poporului român. 105 ani de la Marea Unire (1918–2023)”, Muzeul Național al Unirii, Alba Iulia, 23–24 noiembrie 2023.

Oliva NIȚIȘ, *Pe firul ei: Victoria Nădejde-Beldiceanu (1878–1969), „pictură cu acul”*, conferința *(Re)evaluări critice în arta românească – prima jumătate a secolului XX*, Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu”, 27 noiembrie 2023.

Raluca PARTENIE, *Modă, imagine, status: schimbări ale normelor vestimentare în perioada interbelică românească*, conferința *(Re)evaluări critice în arta românească – prima jumătate a secolului XX*, Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu”, 27 noiembrie 2023.

Corina TEACĂ, *Alexis Macedonski – discrepanțele unui destin artistic*, conferința *(Re)evaluări critice în arta românească – prima jumătate a secolului XX*, Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu”, 27 noiembrie 2023.

I.4. Conferință invitată / keynote / prelegere / discurs la o manifestare științifică

– internațională

Adrian-Silvan IONESCU a susținut prelegerea *Culture and Civilisatiuon in 19th Century Romania Urban Society* în fața unui grup de 20 de studenți la Școala de Vară a Universității de Stat din Arizona (SUA), coordonată de prof. univ. Ileana Alexandra Orlich. Manifestarea a avut loc la sediul Universității „Dimitrie Cantemir” din București, 14 august 2023.

– în țară

Eduard ANDREI a participat în calitate de autor la lansarea albumului *Dimitrie Grigoraș. Ordinea clasică a privirii*, București, Editura Paideia, 2021 (ISBN 978-606-748-529-5), de la Muzeul de Artă Constanța, 10 martie 2023, cu ocazia donației a patru lucrari ale artistului Dimitrie Grigoraș către muzeu: <https://focuspress.ro/video-triplu-eveniment-la-muzeul-de-arta-constanta-lucrari-de-arta-donate-de-artistul-contemporan-dimitrie-grigoras/>

Adrian-Silvan IONESCU a susținut cursul de 4 ore „George Catlin și Galeria Indiană” în cadrul Școlii de creativitate organizată de Universitatea din București (Facultatea de Litere) împreună cu Universitatea Națională de artă Teatrală și Cinematografică „Ion Luca Caragiale”, Universitatea Națională de Muzică și Universitatea de Arhitectură „Ion Mincu” din București, com. Cumpătu, Sinaia, 3–4 august 2023.

Elisabeta NEGRĂU a susținut conferința *Icoane cu hărți în sud-estul european: conexiuni între cartografie, hagiografie și identitate în secolele XVII–XVIII* la sediul Muzeului Național al Hărților și Cărților Vechi, 19 aprilie 2023.

Marian ȚUȚUI, open lecture “*A Romanian TV Series from 1978 about the Adventures on the Seas of Several Romanians, Turks, and Greeks, including Pirates and Exploration*”, la Facultatea de Teatru și Film a Universității Kadir Haş din Istanbul, 8 noiembrie 2023.

Marian ȚUȚUI, *A Romanian TV Series from 1978 about the Adventures on the Seas of Several Romanians, Turks, and Greeks, including Pirates and Exploration*, Facultatea de Teatru și Film a Universității Kadir Haş din Istanbul (15 noiembrie 2023, Istanbul).

I.5. Organizarea de manifestări științifice: congrese, conferințe, simpozioane etc.

– internaționale

Conferința internațională *Fotografia românească. Perspective locale și tendințe europene* organizată de Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu” și Biblioteca Națională a României, Sala Mircea Eliade a Bibliotecii Naționale a României, București, 8 iunie 2023.

Invitați din străinătate: Hans Christian ADAM (Germania), Petra TRNKOVA (Cehia) și Hilary ROBERTS (Marea Britanie):

<https://www.eveniment.istoria-artei.ro/conference-romanian-photography.php>

<https://bibnat.ro/conferinta-internationala-fotografia-romaneasca-perspective-locale-si-tendinte-europene/>.

Conferința și lansarea *Catalogului raisonné Valentina Rusu Ciobanu* la Universitatea de Arte „G. Enescu” din Iași (26 octombrie 2023) și la Casa-muzeu a familiei Sainciuc din Chișinău (28 octombrie 2023).

– în țară

Ediția a XIX-a a sesiunii anuale de comunicări științifice *Date noi în cercetarea artei medievale și premoderne din România*, organizate de Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu” și de Muzeul Național de Artă al României, București, MNAR, Sufrageria Regală, 20–21 aprilie 2023:

<https://www.eveniment.istoria-artei.ro/medievala-xix.php>

<https://mnar.ro/evenimente-muzeu/eveniment/675-comunic%C4%83ri-%C8%99tiin%C8%9Bifice-date-noi-%C3%AEn-cercetarea-artei-medievale-%C8%99i-premoderne-din-rom%C3%A2nia-edi%C8%9Bia-a-xix-a>.

Conferința (Re)evaluări critice în arta românească – prima jumătate a secolului XX, Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu”, București, 27 noiembrie 2023:

<https://www.eveniment.istoria-artei.ro/colocviul-reevaluari-critice-2023.php>.

George Catlin. *De la un tepee indian la un palat regal*, conferință susținută de Adrian-Silvan IONESCU în Sala de Consiliu a Academiei Române, 19 ianuarie 2023:

<https://www.eveniment.istoria-artei.ro/asi-conferinta-george-catlin.php>.

Dirijorul George Georgescu – o carieră internațională în documente inedite, conferință susținută de George-Andrei BUTCĂ, Sala de Consiliu a Academiei Române, 23 februarie 2023.

<https://www.eveniment.istoria-artei.ro/conferinta-george-georgescu.php>.

Pălării feminine în perioada *La Belle Époque*: frumusețe și reprezentare, conferință susținută de Raluca PARTENIE, Sala de Consiliu a Academiei Române, 30 martie 2023:

<https://www.eveniment.istoria-artei.ro/conferinta-palarii-belle-epoque.php>.

„Prețul celui prețuit...” – Icoane rusești în spațiul românesc în secolele XVII–XVIII, conferință susținută de Cristina COJOCARU, Sala de Consiliu a Academiei Române, 27 aprilie 2023:

<https://www.eveniment.istoria-artei.ro/conferinta-icoane-rusesti.php>.

Predica lui Pseudo-Amfilohie din Iconium despre circumcizie și implicațiile ei iconografice în Moldova de la finele secolului XV, conferință susținută de Vlad BEDROS, Sala de Consiliu a Academiei Române, 18 mai 2023:

<https://www.eveniment.istoria-artei.ro/conferinta-vlad-bedros-mai2023.php>.

Barbu Brezianu, un cronicar călinescian. Contribuții la istoria muzicii românești, conferință susținută de Virginia BARBU, Sala de Consiliu a Academiei Române, 16 iunie 2023:

<https://www.eveniment.istoria-artei.ro/conferinta-virginia-barbu-brezianu-iunie2023.php>.

Transilvania International Film Festival (TIFF) în circuitul festivalier mondial. Festivalul Noului Cinema Românesc, conferință susținută de Mihai FULGER, Sala de Consiliu a Academiei Române, 21 septembrie 2023:

<https://www.eveniment.istoria-artei.ro/conferinta-mihai-fulger-festival-tiff-sept-2023.php>.

Imaginea femeii în arta românească a secolului al XIX-lea, conferință susținută de Corina TEACĂ, Sala de Consiliu a Academiei Române, 26 octombrie 2023:

<https://www.eveniment.istoria-artei.ro/conferinta-corina-teaca-oct2023.php>.

Veneția sau Istanbul? O nouă privire asupra surselor arhitecturii rezidențiale brâncovenești, conferință susținută de Elisabeta NEGRĂU, Sala de Consiliu a Academiei Române, 29 noiembrie 2023:

<https://www.eveniment.istoria-artei.ro/conferinta-elisabeta-negrau-nov-2023.php>.

Lansare de carte: *In honorem Adrian-Silvan Ionescu 70. Colecție de studii și amintiri despre Adrian-Silvan Ionescu*, București, Jockey Club, 23 februarie 2023:

<https://www.eveniment.istoria-artei.ro/lansare-in-honorem-adrian-silvan-ionescu-70.php>.

Întâlnirile de miercuri: Adrian-Silvan IONESCU și Eduard ANDREI au prezentat comunicarea „*Gaudí la Musée d’Orsay / Paris și la el acasă / Barcelona*”, 5 aprilie, la sediul institutului:

<https://www.eveniment.istoria-artei.ro/resources/miercuri/Intalnirile%20de%20miercuri%20-%202023.pdf>.

Întâlnirile de miercuri: Vlad BEDROS a prezentat comunicarea *O versiune slavonă inedită a predicii lui Pseudo-Gherman al Constantinopolului pentru Buna Vestire și iconografia marianică din Moldova la limita secolelor XV și XVI*, 31 mai, la sediul institutului:

<https://www.eveniment.istoria-artei.ro/resources/miercuri/Intalnirile%20de%20miercuri%20-%202023.pdf>.

Întâlnirile de miercuri: Constantin CIOBANU a prezentat catalogul raisonné în două volume consacrat pictoriței basarabene *Valentina Rusu Ciobanu*, 15 noiembrie, la sediul institutului: <https://www.eveniment.istoria-artei.ro/resources/miercuri/Intalnirile%20de%20miercuri%20-%202023.pdf>.

II. Proiecte de cercetare și granturi derulate de Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu”

Proiectul PN-IV-P1-PCE-2023-0141, *Difuzarea picturii murale postbrâncovenești în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea. Studiu de caz: Biserica Adormirea Maicii Domnului din Căușeni* a trecut procesul de verificare al eligibilității directorilor de proiect și se află în curs de jurizare la UEFISCDI. Valoarea solicitată pentru realizarea proiectului este de 1 000 000 lei (în curs de evaluare).

III. Activitate curatorială, critică de artă, alte manifestări artistice și expoziționale

– în străinătate

Olivia NIȚIȘ, curatoarea expoziției *Sandra Sterle, Figments of time / Prividi Vremena*, Muzeul de Artă Contemporană din Zagreb, Black Box, 21.02–26.03 2023.

– în țară

Eduard ANDREI a vernisat, în calitate de critic de artă, expoziția itinerantă a artistei Anca Pașa Deaconu: *Semn. Simbol. Semnificație* (Muzeul Național „Constantin Brâncuși”, Târgu Jiu, 5 decembrie 2022, Muzeul „Ion Jalea”, Constanța, 19 februarie 2023, Casa cu iederă, Timișoara, 19 octombrie 2023), pentru care a scris textul critic al catalogului.

Eduard ANDREI a vernisat, în calitate de critic de artă, expoziția artistei Anca Pașa Deaconu *Față în față. Începuturi* (Galeria „Arta” a Uniunii Artiștilor Plastici din România – filiala Craiova, 16 februarie 2023), pentru care a scris textul critic al catalogului.

Eduard ANDREI a vernisat, în calitate de critic de artă, expoziția artistei Anca Pașa Deaconu *Față în față. Luna albă* (Muzeul de Artă Constanța, 15 aprilie 2023 – Ziua Mondială a Artei), pentru care a scris textul critic al catalogului.

Eduard ANDREI a vernisat, în calitate de critic de artă, la Muzeul Național „Constantin Brâncuși”, Târgu Jiu, trei expoziții: expoziția de grafică monumentală *Sacrosanctus* a artistului ZuZu Caratânase; expoziția de ceramică *Volumétriqua* a artistului Ovidiu Ionescu și expoziția de grup (ceramică, grafică, pictură) *Hexa 2023* a artiștilor ZuZu Caratânase, Răzvan Dragoș, Ovidiu Felipov, Ovidiu Ionescu, Anca Pașa Deaconu, Valeriu Sepi. Expozițiile au fost prezentate în cadrul evenimentului *Noaptea Europeană a Muzeelor*, 13 mai 2023.

Eduard ANDREI: activitate de artist vizual – selectat de juriu la Salonul Național de Artă Contemporană / SNAC 2023, secția Pictură, cu lucrarea *Manhattan 3 (bus trip)*, în expoziția deschisă la Muzeul Literaturii Române, București (curatori: Ruxandra Dreptu, Mădălina Mirea), 5 noiembrie–6 decembrie 2023.

Ramona CAMELEA a participat la expoziția *Trasee culturale în satele din Câmpia Română*, Muzeul de Artă și Etnografie din Calafat, 26 octombrie–26 noiembrie 2023, expoziție organizată în cadrul proiectului cu același nume, finanțat de Ordinul Arhitecților din România.

IV. Expertiză de specialitate în comitete, comisii, grupuri de lucru, în domeniul public și privat

– în țară

Vlad BEDROS a fost numit evaluator pentru proiecte de intervenție și punere în valoare a monumentelor istorice prin finanțări europene gestionate de Agențiile de Dezvoltare Regională Nord-Vest, Centru și Sud-Vest (evaluări tehnice).

În baza Ordinului Ministerului Culturii nr. 3594/22.11.2023 Constantin CIOBANU a făcut parte din comisia de specialitate înființată pentru a analiza lucrările efectuate în baza proiectului Reabilitarea Ansamblului Muzeal „Ion Creangă”, str. Simion Bărnuțiu, nr. 4–6, municipiul Iași.

Cristina COJOCARU este autoare a proiectului de program iconografic pentru biserica cu hramurile *Cinstirea Icoanei Maicii Domnului Grabnic-ajutătoarea și Nașterea Sfântului Proroc Ioan Botezătorul* a Mănăstirii Dintr-un lemn, județul Vâlcea, înaintat spre aprobare Comisiei de Pictură Bisericească a Patriarhiei Române, noiembrie 2023, la solicitarea Arhiepiscopiei Râmnicului.

Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu” a încheiat un parteneriat de colaborare, expertiză și consultanță cu Muzeul Național de Artă al României (Acord de parteneriat nr. 1498 din 11.10.2023).

V. Alte activități de cercetare și conexe

a – Proiecte, granturi, burse de studiu individuale

– în străinătate

Eduard ANDREI a obținut Tyler Visiting Fellowship, bursă de cercetare la University of Tasmania, Hobart, Australia, pentru anul 2024 (pe baza unui proiect realizat împreună cu artista Alina Gherasim):

<https://www.utas.edu.au/about/arts-and-culture/learn-with-our-collection/tyler-visiting-fellows>.

– în țară

Ramona CAMELEA, membră în echipa proiectului *Trasee culturale în satele din Câmpia Română*, nr. 7883/2021, proiect de cercetare finanțat de Ordinul arhitecților din România.

Cristina COJOCARU, membră în echipa proiectului *Biserici Înlemnite - Inventarierea bisericilor istorice de lemn din România - proiect pilot faza III: biserici istorice de lemn din județul Gorj*, organizat de Asociația Biserici Înlemnite, Timișoara, în parteneriat cu Institutul Național al Patrimoniului, cofinanțat de Ordinul Arhitecților din România.

b – Cercetări pe teren, deplasări în țară și în străinătate

Ramona CAMELEA – deplasări de documentare în țară: la Cluj (Muzeul Etnografic al Transilvaniei și Biblioteca Central Universitară, 3–6 iulie 2023), Iași (Arhivele Naționale – Serviciul Județean Iași, 18–21 septembrie 2023).

c – Arhivare, inventariere, digitalizare

Ramona CAMELEA a inițiat și coordonează parteneriatul cu Institutul Național al Patrimoniului – *Biblioteca digitală* pentru scanarea revistelor institutului – SCIA.AP, SCIA.TMC și RRHA.BA, ambele serii.

Elisabeta NEGRĂU, analiza documentelor și prelucrarea unităților arhivistice – Sector Arte vizuale și arhitectură, perioada medievală, Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu“.

Raluca PARTENIE, analiza documentelor și prelucrarea unităților arhivistice – Sector Arte vizuale și arhitectură, perioada modernă, Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu“.

VI. Activitate didactică (titlul, tipul, locul desfășurării activității)

a – conducători de doctorate în Institut

Adrian-Silvan IONESCU (SCOSAAR, Institutul de Istorie „N. Iorga”)

Constantin CIOBANU (are dreptul să conducă doctorate în Republica Moldova)

b – cercetători care au participat ca membri în comisii de susținere publică a unei teze de doctorat sau în comisii de îndrumare ale tezelor de doctorat

Constantin CIOBANU a fost recenzent oficial la susținerea tezei de doctorat a Laurei Flore *Între inovatie și tradiție în pictura religioasă românească din secolul al XIX-lea. Studiu de caz asupra picturii lui Gheorghe Tattarescu*, Universitatea Națională de Arte „George Enescu” din Iași.

c – cadre didactice în învățământul superior și secundar

Eduard ANDREI, lect. univ. dr., cadru didactic asociat la Universitatea „Ovidius” Constanța, Facultatea de Arte: cursul de *Estetică postmodernă*, pentru studenții de la Facultatea de Arte, anul II Master

Vlad BEDROS, lect. univ. dr. la Universitatea Națională de Arte, București, Facultatea de Istoria și Teoria Artei, ciclul de licență, anul I, sem 2, anul II, sem 1 (Departamentul de Istoria și Teoria Artei): *Istoria artei românești*, curs și seminar; *Texte fundamentale ale istoriei artei*, curs; *Istoria artei*, curs pentru departamentele vocaționale, ciclul de Licență, anul I, semestrul 1 și 2; *Bizanțul în lecturi moderne*, anul I, sem 1 și 2 (opțional pentru departamentele vocaționale, anul II)

George BUTCĂ, profesor de pian la Școala Gimnazială de Arte nr 3 din București.

Adrian-Silvan IONESCU, profesor asociat la Universitatea Națională de Arte din București; susține următoarele activități didactice: *Istoria fotografiei în sec. XIX*; *Istoria cinematografului*; curs masterat: „Secolul al XIX-lea – imagine și narațiune”

Marian ȚUȚUI, profesor universitar (din octombrie 2017) la Facultatea de Arte a Universității Hyperion din București: cursuri de istoria filmului universal (pentru studenți) și *cursul Structuri narrative în film* (pentru masteranzi) <https://www.hyperion.ro/artecinematografie>

VII. Prestigiul științific și profesional

a – cercetători din institut, doctori în științe și doctoranzi care lucrează în Institut:

15 cercetători au titlul de doctor în științe: Adrian-Silvan IONESCU, Constantin CIOBANU, Corina TEACĂ, Olivia NIȚIȘ, Ramona CARAMELEA, Eduard ANDREI, Ioana APOSTOL, Dana JENEI, Vlad BEDROS, Ozana ALEXANDRESCU, Cristina COJOCARU, Marian ȚUȚUI, Daniela GHEORGHE, Lucian SINIGAGLIA, Elisabeta NEGRĂU.

4 doctoranzi: Virginia BARBU, George-Andrei BUTCĂ, Mihai FULGER, Raluca PARTENIE.

b – cercetători din institut, membri ai unor organisme sau asociații de specialitate

– din străinătate

Constantin CIOBANU

membru al Uniunii Artiștilor Plastici–UAP din Republica Moldova (din 1990)

Mihai FULGER

membru al Federației Internaționale a Criticilor de Film–FIPRESCI (din 2008)

membru al Academiei Europene de Film–EFA (din 2018)

Daniela GHEORGHE

membră a International Federation for Theatre Research (IFTR/FIRT)

membră a Publication Integrity & Ethics (PIE)

Adrian-Silvan IONESCU

membru în London Press Club, London

membru în Société Française de Photographie (SFP), Paris

membru în European Society for the History of Photography (ESHP), Viena

membru în Conseil International des Musées (ICOM), Paris

Olivia NIȚIȘ

membră și coordonatoare regională a organizației The Feminist Art Project, Rutgers University, New Jersey, USA

Marian ȚUȚUI

membru Federației Internaționale a Criticilor de Film–FIPRESCI (din 2008)

– **din țară**

Eduard ANDREI

membru în Comisia Națională a Monumentelor de For Public a Ministerului Culturii

membru al AICA-Ro / Association Internationale des Critiques d'Art

membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România / UAPR

Virginia BARBU

membră a Uniunii Artiștilor Plastici din România / UAPR, secția critică

Vlad BEDROS

membru în Comisia Națională a Monumentelor Istorice, mandat 2022–2024 (Președinte al Secțiunii de Evidență și membru în Plen)

membru în Comisia de Atestare în Domeniul Monumentelor Istorice

membru în echipa de redactare a *Strategiei naționale privind protejarea monumentelor istorice*. deține Atestatul Ministerului Culturii în domeniul monumentelor istorice, domeniul 3 (Studii, cercetări și inventariere monumente istorice), specializarea A (Elaborarea de studii, cercetări și inventariere monumente istorice), în calitate de expert, atestat nr. 168E/24.11.2016

Ramona CAMELEA

membră în Comisia de Istorie a Orașelor din România, Academia Română

Constantin CIOBANU

membru în Comisia Națională a Monumentelor Istorice, mandat 2022–2024 (Membru al Secțiunii de Evidență și membru în Plen)

membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România / UAPR, secția critică. (din 2010)

membru al Comisiei „Arte vizuale” a Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare / CNATDCU

Mihai FULGER

membru al Asociației Criticilor și Filmologilor din cadrul Uniunii Cineaștilor din România–UCIN (din 2008)

Daniela GHEORGHE

membră fondatoare a Association Internationale des Critiques de Théâtre, Section Roumaine (AICT.ro)

Adrian-Silvan IONESCU

membru în Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor

membru în Consiliul științific al Muzeului Național Cotroceni

membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România / UAPR, secția critică

Dana JENEI

membră a Uniunii Artiștilor Plastici din România / UAPR, secția critică

Elisabeta NEGRĂU

membră în Societatea Română de Studii Bizantine, parte a Association Internationale des Études Byzantines

Olivia NIȚIȘ

vice-președinta Asociației Experimental Project

membră în AICA-Ro / Association Internationale des Critiques d'Art

Marian ȚUȚUI

membru al Asociației criticilor de film a Uniunii Cineaștilor din România–UCIN (din 1996)

VIII. Premii și distincții

Ozana ALEXANDRESCU a obținut Premiul „Ciprian Porumbescu” al Academiei Române pentru lucrarea *Catalogul manuscriselor muzicale de tradiție bizantină din secolul al XVIII-lea. Fondul grecesc din Biblioteca Academiei Române*, Vol. IV, Editura Muzicală, București, 2021, 256 p. ISBN 978-973-42-1210-1

IX. Jurii, comisii de evaluare (președinte, membru)

Cristina COJOCARU a fost membră a comisiei de evaluare pentru proba teoretică la *Examenu*l de autorizare a pictorilor bisericești, organizat de Comisia de Pictură Bisericească a Patriarhiei Române, sesiunea 26-27 septembrie 2023.

X. Activitatea editorială a Institutului

a – Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu” editează trei reviste de specialitate

Revue Roumaine d'Histoire de l'Art. Série Beaux-Arts (RRHA.BA)

<https://www.rrha.istoria-artei.ro/>

ISSN print: 0556-8080; e-ISSN: 2067-5127

indexată în: BHA (Bibliography of the History of Art); EBSCOhost - Art & Architecture Source; DOAJ (Directory of Open Access Journals); ProQuest - Avery Index to Architectural Periodicals; Genamics JournalSeek; SCIPPIO; SOCOLAR.

Studii și Cercetări de Istoria Artei. Artă Plastică (SCIA.AP), serie nouă

ISSN: 0039-3983; e-ISSN: 2285-0163

<https://www.scia.ap.istoria-artei.ro/>

indexată ERIH PLUS (European Reference Index for the Humanities); RILA (Répertoire international de la littérature de l'art); Avery Index to Architectural Periodicals: Current Serials Source List; EBSCOhost: Art & Architecture Source Central & Eastern European Academic Source; SCIPPIO (Romanian Editorial Platform – UEFICSDI).

Studii și Cercetări de Istoria Artei. Teatru, Muzică, Cinematografie (SCIA.TMC), serie nouă

ISSN: 0039-3991; e-ISSN: 2067-5119

<https://www.scia.istoria-artei.ro/index-ro.php>

indexată în: RILM (Répertoire International de Littérature Musicale); EBSCOhost (în baza de date: Humanities Source Ultimate); ProQuest (în bazele de date: Arts Premium Collection, Music & Performing Arts Collection, Performing Arts Periodicals, Music Periodicals Database); DOAJ (Directory of Open Access Journals); Genamics JournalSeek (în bazele de date: Visual and Performing Arts; Music); SCPIO; SOCOLAR.

b – cercetători din institut, membri în comitetele de redacție ale unor reviste de specialitate

– internaționale

Ramona CAMELEA, editor local din partea Institutului de Istoria Artei „G. Oprescu” pentru „RIHA Journal” (International Association of Research Institutes in the History of Art–Journal).

Adrian-Silvan IONESCU, membru în Comitetul științific al revistei „Dialogica – Revistă de studii culturale și literatură” din Chișinău, Republica Moldova.

Constantin CIOBANU, membru în redacția revistei „Arta”. Seria „Arte audio-vizuale”, Institutul Patrimoniului Cultural din Republica Moldova.

Daniela GHEORGHE, membră a colegiului de redacție al revistei „Arta”. Seria „Arte audio-vizuale”, Institutul Patrimoniului Cultural din Republica Moldova.

Marian ȚUȚUI, membru în comitetul de redacție al revistei „Problemi na izkustvoto”, a Institutului de Studiu al Artelor a Academiei de Științe a Bulgariei (Sofia). <https://artstudies.bg>.

Marian ȚUȚUI, începând din 2019 membru în comitetul de redacție al revistei „Yedi: Journal of Art, Design and Science” (ISSN: 1307-9840) a Universității Dokuz Eylül din Izmir (Turcia) <https://dergipark.org.tr/tr/download/issue-file/32542>.

– din țară

Adrian-Silvan IONESCU
director al SCIA.AP, SCIA.TMC și RRHA.BA

Constantin CIOBANU
membru în comitetul de redacție SCIA.AP și RRHA.BA

Ramona CAMELEA
membră în comitetul de redacție SCIA.AP

Eduard ANDREI
membru comitetul de redacție SCIA.AP

Corina TEACĂ
membră în comitetul de redacție al RRHA.BA

Vlad BEDROS
membru în comitetul de redacție RRHA.BA

Daniela GHEORGHE
membră în comitetul de redacție al SCIA.TMC

Lucian SINIGAGLIA
membru în comitetul de redacție al SCIA.TMC

Marian ȚUȚUI
membru în comitetul de redacție al SCIA.TMC

Mihai FULGER
membru în comitetul de redacție al „Brukenthalia: Revistă română de istorie culturală” („Brukenthalia: Romanian Cultural History Review”), supliment academic anual, în limba engleză, al revistei „Brukenthal. Acta Musei”, publicată de Muzeul Național Brukenthal (din 2015)
redactor al revistei trimestriale „Film”, publicată de Uniunea Cineaștilor din România/ UCIN (din 2013)

Marian ȚUȚUI
redactor-șef al revistei „Hyperkino. Revistă de cultură cinematografică”, (ISSN 2559 – 6365), periodic al Facultății de Arte al Universității Hyperion, București

c – referenți științifici și activitate de evaluare colegială

Eduard ANDREI, *blind peer-review* pentru SCIA.AP și RRHA.BA (1 articol)

Ioana APOSTOL, *blind peer-review* pentru SCIA.AP și RRHA.BA (3 articole)

Ramona CAMELEA, *blind peer-review* pentru SCIA.AP și RRHA.BA (3 articole)

Corina TEACĂ, *blind peer-review* pentru SCIA.AP și RRHA.BA (1 articol)

XI. Prezență în mass media

Eduard ANDREI, invitat special la postul Dobrogea TV, emisiunea *Cultura cu de toate*, realizator: Alina Vasiliu, 3 februarie 2023 (înregistrat luni, 23 ianuarie 2023):
https://www.facebook.com/DobrogeaTV/videos/861844631745309/?locale=ro_RO
<https://www.youtube.com/watch?v=BqMzPsuSyfM&t=2496s>
<https://www.youtube.com/watch?v=BqMzPsuSyfM>.

Eduard ANDREI, interviu despre expozițiile vernisate în *Noaptea Europeană a Muzeelor*, 13 mai 2023, Muzeul Național „Constantin Brâncuși”, Târgu Jiu, pentru postul TVR Cultural, emisiunea *Jurnal cultural*, 15 mai 2023, producători: Ioana Mureșan, Mimi Necula:
<https://www.tvrplus.ro/emisiuni/jurnal-cultural-173-13826>.

Publicația online Focuspress a prezentat lansarea albumului semnat de Eduard ANDREI, *Dimitrie Grigoraș. Ordinea clasică a privirii*, București, Editura Paideia, 2021, (ISBN 978-606-748-529-5), prilejuită de donația făcută de artistul Dimitrie Grigoraș Muzeului de Artă din Constanța, 10 martie 2023: <https://focuspress.ro/video-triplu-eveniment-la-muzeul-de-arta-constanta-lucrari-de-arta-donate-de-artistul-contemporan-dimitrie-grigoras/>.

Raluca PARTENIE, *Jurnal cultural*, 30 martie 2023, pe TVR Cultural, 30 martie 2023, ora 21.00, realizator Mihaela Iamandei. Reluare pe 31 martie 2023, ora 13.00. A fost prezentat un material de 5 minute despre conferința *Pălării feminine în perioada La Belle Epoque – frumusețe și reprezentare*, (30 martie 2023, sala de consiliu a Academiei Române), cu interviuri, secvențe de la conferință, imagini și informații despre subiect (de la minutul 23):
<https://www.youtube.com/watch?v=d1xkngmT0xI>.

XII. Comunicare online și social media

Daniela GHEORGHE și Mihai FULGER administrează website-urile Institutului de Istoria Artei „G. Oprescu” și ale revistelor sale:

<http://www.istoria-artei.ro>, <http://www.eveniment.istoria-artei.ro>, <http://www.rrha.istoria-artei.ro>, <http://www.scia.istoria-artei.ro>, <http://www.scia.ap.istoria-artei.ro>

Ioana APOSTOL, Cristina COJOCARU și Mihai FULGER administrează pagina de Facebook a Institutului de Istoria Artei „G. Oprescu”:

<https://www.facebook.com/institutuldeistoriaarteigeorgeoprescu>

XIII. Citări ale lucrărilor științifice ale cercetătorilor Institutului de Istoria Artei „G. Oprescu” în lucrări de specialitate

Eduard ANDREI, citat în Mona Momescu, *The Feminine Narrative of the Exile: Olga Cristoloveanu*, în „Journal of Romanian Literary Studies”, nr. 35 / 2023, nota 6/p. 393, nota 12/p. 396 și bibliografie/p. 397, <https://asociatia-alpha.ro/jrls/35-2023-Jrls.pdf>, 3 citări.

Ioana APOSTOL, citată în Roxana Modreanu, *Romanian Art History During the 1950s as a Form of Social History of Art*, în „Art History & Criticism/Meno istorija ir kritika”, vol. 19/2023, nr. 1 (December 2023), p. 92/n. 4, n. 19, 2 citări.

Ioana APOSTOL, citată în Eduard Andrei, *Lost/Rediscovered Artworks. Values of the Romanian cultural heritage at the New York World's Fair 1939–1940*, în Cornel Sigmirean, Sonia D. Andraș, Roxana Mihaly (eds.), *Romanian-American Negotiations in Education, Science, Culture, and Arts*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2023, p. 207/n. 37, 1 citare.

Ioana APOSTOL, citată în Andrei Pippidi, *Bogdan Popa, Radu Tudorancea, Războiul de fiecare zi. Viața cotidiană în tranșee și în spatele frontului în Primul Război Mondial (1914–1919), Cetatea de Scaun, București, 2018, 466 p.* (recenzie), în „Revista istorică”, serie nouă, tomul XXXI, nr. 1–2, ianuarie–aprilie 2020, p. 205, 1 citare (neraportată anterior).

Ioana APOSTOL, citată în Florica Cruceru, Alice Dinculescu, *Istorici și critici de artă români. 1800–1980*, București, Editura ACS, 2021, p. 177, 1 citare (neraportată anterior).

Vlad BEDROS, citat în *The Popes of Rome in Post-Byzantine Wall Paintings from Romania* (în „Anastasis Research in Medieval Culture and Art”, vol. 6, 2019), citat de Angeliki Katsioti și Nikolaos Mastrochristos, *Saint Mamas at Exeles: An Unusual Case of Ritual Piety on Karpathos*, în „Arts”, vol. 12, nr. 4, 2023, pp. 17, 29-30, notele 34, 39, 45. <https://doi.org/10.3390/arts12040176> (ISI galben), 5 citări.

Vlad BEDROS, citat în *Liturgical screens, East and West. Liminality and spiritual experience*, (în I. Foletti și K. Doležalová (coord.), *The Notion of Liminality and the Medieval Sacred Space = Convivium: Exchanges and Interactions in the Arts of Medieval Europe, Byzantium, and the Mediterranean*, Supplementum, 2019), citat de Pascale Chevalier, *Quelques limites de chœurs liturgiques, barrières sculptées et grilles ornées, opacité ou transparence*, în „Bulletin du centre d'études médiévales d'Auxerre”, Hors-série no. 13: L'espace sacré au sein de l'église médiévale, 2023, p. 9, nota 2. <http://journals.openedition.org/cem/19926>, 1 citare.

Vlad BEDROS, citat în *Simbol sau indice? Despre polisemia culorii în imaginea de tradiție bizantină* (în „Analele științifice ale Universității Al. I. Cuza din Iași” (Serie nouă), Secțiunea Istorie, Tom LXV, 2019), citat de Laura Lazăr Zăvăleanu, în *Imperativele predaniei în câteva reprezentări iconografice ale sfântului evanghelist Ioan cu ucenicul său, Prohor* în „Swedish Journal Of Romanian Studies”, vol. 6, nr. 1, 2023, p. 56, nota 15, 1 citare.

Vlad BEDROS, citat în Dragnev, Emil, *Registrelle mediane din naosul bisericii ,Sfântul Ilie' din Suceava. Observații noi după realizarea operei de restaurare*, în Lucian-Valeriu Lefter et al., *MONUMENTUL XXIV. Lucrările Simpozionului Internațional Monumentul – Tradiție și viitor*, Ediția a XXIV-a, Iași, 2022, Iași, Doxologia, 2023, p. 139, n. 3, 1 citare.

Vlad BEDROS, citat în *Armenian Artistic Heritage in Romania. Between Exilic Nostalgia and Cultural Integration* (Noi Media Print, București, 2011), citat de Nicole Kançal-Ferrari, „Transcultural Ornament and Heraldic Symbols: An Investigation into the Aesthetic Language of Early Modern Crimea and the Northern Black Sea Shore (Thirteenth–Sixteenth Centuries)”, în Alina Payne (coord.), *The Land between Two Seas: Art on the Move in the Mediterranean and the Black Sea 1300–1700*, Leyda–Boston, Brill, 2022, p. 170-171, n. 41.

Vlad BEDROS, citat în *Notes on Elijah's Cycle in the Diaconicon at Neamț Monastery* (în „Revue Roumaine d'Histoire de l'Art, Série Beaux-Arts”, vol. 45, 2008), citat de Vladimir Aleksić, Dragana Milić, Vojislav Živković, *Grand knez Stephen Vukanović and the Morača Monastery*, în „Istraživanja. Journal of Historical Researches”, vol. 33, 2022, p. 28, nota 27.

Vlad BEDROS, citat în *Modele bizantine, filtre balcanice și interpretări locale în iconografia medievală românească. Cazul absidei altarului în bisericile din Moldova (cca. 1490–1550)*, (București, Muzeul Literaturii Române, 2015), citat de Andrei Dumitrescu, *Visions of the Incarnation: King David, the “Royal Deesis,” and Associated Iconographic Contexts in Late 15th-Century Moldavia*, în „Études Byzantines et Post-Byzantines. Nouvelle série”, tom IV (XI), 2022 = Andrei Timotin, Srđan Pirivatrić și Oana Iacubovschi (coord.), *Byzantine Heritages in South-Eastern Europe in the Middle Ages and Early Modern Period*, Heidelberg, Hero Verlag, 2022, p. 249 nota 59, p. 251, nota 67.

Vlad BEDROS, citat în *The Monk Equal to the Martyrs? Moldavian Iconographic Instances* (în „Diversité et identité culturelle en Europe”, vol. 12, no. 2, 2015), citat de Andrei Dumitrescu, *Visions of the Incarnation*, p. 268, nota 101.

Vlad BEDROS, citat în *Notă despre iconografiile cu caracter trinitar în pictura murală din Moldova (sec. XV– XVI)* (în *Analele Putnei*, 15, no. 1, 2019), citat de Andrei Dumitrescu, *Visions of the Incarnation*, p. 260, nota 82.

Vlad BEDROS, citat în *La Mère de Dieu, allégorie de la nourriture spirituelle : À propos d'une inscription de l'église Saint-Georges de Hârlău* (în „Museikon”, vol. 1, 2017), citat de Andrei Dumitrescu, *Visions of the Incarnation*, p. 251, nota 66.

Ramona CAMELEA, *Clădiri școlare din România, 1864-1914: politică de construire și model spațial* (Brăila, Editura Istros a Muzeului Brăilei „Carol I”, 2020), citare în „Social History of Medicine”, Volume 36, Issue 1, February 2023, Lidia Trăușan-Matu and Octavian Buda, *Cholera, Quarantines and Social Modernisation at the Danube Border of the Ottoman Empire: The Romanian Experience between 1830 and 1859*: 24–41, citată la p. 37, 1 citare.

Ramona CAMELEA, *Perspective asupra cercetării de artă populară. Institutul de istoria artei din anii '50, în 70 de ani de la fondarea Institutului de istoria artei „G. Oprescu”*, eds.: Arian-Silvan Ionescu, Virginia Barbu, Ioana Apostol, București, Editura Academiei Române, 2020, pp. 393–405, articol citat în Roxana Modreanu, *Romanian Art History during the 1950s as a form of Social History of Art*, în „Art History & Criticism / Meno istorija ir kritika”, 19, 2023, citată la paginile 85, 87, 91, 92, 93, <https://doi.org/10.2478/mik-2023-00>, revistă indexată Scopus: <https://www.scopus.com/sourceid/21101030127>, 5 citări.

Ramona CAMELEA, *The school desk between educational discourse and patrimonial dimension (Romania, 1864–1914)*, în S. González, J. Meda, X. Motilla, & L. Pomante (eds.), *La práctica educativa. historia, memoria y patrimonio*, Salamanca, 2018, pp. 61–70, citată de Mirella D'Ascenzo, *A contribuição das escolas ao ar livre para a inovação tecnológica da*

carteira escolar entre tradição e modernidade, în „Revista Brasileira de História da Educação”, v. 23 n. 1 (2023) articol citat la p. 2, 24, 2 citări.

Constantin CIOBANU, citat în Alice Isabella Sullivan, *The Eclectic Visual Culture of Medieval Moldavia*, E-Book ISBN: 9789004543843, Publisher: Brill, Print Publication Date: 13 May 2023, citat (Ciobanu, Constantin Ion) la p. 18, 118–19, 180, 241, 259, 274, 292–93, 295, 297, 11 citări;

Constantin CIOBANU, citat în Ștefan Zară, *Filosofi și sibile sub Cerurile Oltului lui Bartolomeu Valeriu Anania / Philosophers and sibyls under the Heavens of the Olt (Cerurile Oltului) by Bartolomeu Valeriu Anania*, în Journal: *TABOR. Revistă de cultură și spiritualitate românească*, Issue Year: XVI/2022, Issue No: 02, Page Range: 5-10, Page Count: 6, Language: Romanian, citat la p. 9 nota 30, 1 citare (citare din anul 2022, neraportate anterior).

Constantin CIOBANU, citat în Dumitru Olărescu, *Imaginea creației artiștilor plastici în filmul moldovenesc de nonficțiune / The image of the creation of plastic artists in the moldovan nonfiction film*, Journal: *Studiul artelor și culturologie: istorie, teorie, practică*, Issue Year: 2022, Issue No: 2 (43), Page Range: 89-93, Page Count: 5, Language: Romanian, citat la p. 92 și la p. 93, 2 citări (citări din anul 2022, neraportate anterior).

Cristina COJOCARU, citată în Elisabeta Negrău, *Contribuții la cunoașterea operei pictorului boemian Mihail Töppler în Țările Române*, în „Revista de Artă și Istoria Artei”, Muzeul Municipiului București, nr. 3/2020, 1 citare.

Cristina COJOCARU, citată în Timo Hagen, *Regional Variations of the Byzantine Style Canonization/Nationalization of Art and Architecture in South-Eastern Europe în Periodization in the Art Historiographies of Central and Eastern Europe*, eds. Shona Kallestrup, Magdalena Kunińska, Mihnea Alexandru Mihail, Anna Adashinskaya, Cosmin Minea, Routledge, New York, 2022, 2 citări.

Cristina COJOCARU, citată în Ivana Ženarju Rajović, *Products of Russian Visual Culture in the Treasury of Rakovica Monastery in Belgrade (17th–20th Centuries)* în „Museikon”, nr. 6 / 2022, pp. 147–156, 1 citare.

Cristina COJOCARU, citată în *Ediția a XVIII-a a Sesiunii anuale de comunicări științifice „Date noi în cercetarea artei medievale și premoderne din România”, București, Muzeul Național de Artă al României, 28–29 aprilie 2022*, în „Studii și Cercetări de Istoria Artei”, Artă Plastică, tom 12 (56), 2022, pp. 222, 224, 2 citări.

Cristina COJOCARU, citată în: Namik Erkal, Haris Theodoretis-Rigas, Firuzan Melike Sümertaş, *Hane, Konut, Hanedan: Fenerlilerin Meskenlerinin Peşinde Başlıklı Çalıştayların Ardından* Fenerlilerin Faaliyetlerini üç Döneme Ayırarak Inceleyen Uluslararası Çalıştay Serisi, Osmanlı İstanbul'unun Rum-ortodoks Elitleri Olan Fenerli Ailelerin Materyal ve Toplumsal Tarihlerini Incelemeye ve Özellikle Konut Mimarisi ve Kentleşmeyle Olan İlişisini Anlamaya Odaklandı*, în „Toplumsal Tarih”, İstanbul, noiembrie 2023, p. 10. 1 citare.

Mihai FULGER, citat în Andrei Gorzo & Veronica Lazăr, *Beyond the New Romanian Cinema: Romanian Culture, History, and the Films of Radu Jude*, Lucian Blaga University of Sibiu Press, 2023, p. 13, 181, 2 citări.

Mihai FULGER, citat în Mihaela-Rodica Despan, *Literatura în cinematografia românească: ecranizări ale operei literare sau surse de inspirație regizorală?*, „Revista Transilvania”, 2023, nr. 5–6, p. 148, 150: 2 citări.

Daniela GHEORGHE, citată în Ion Popescu, *Transcendență și imanență*, Editura Paideia, București, 2023 (ebook, pagini nenumerotate), 1 citare.

Daniela GHEORGHE, citată în Doru Radosav, Lucia Turc (coord.), *Anuarul istoriografic al României*, vol. V/2015, Editura Argonaut, Cluj Napoca, 2019, p. 220, 1 citare (neraportată anterior).

Daniela GHEORGHE, citată în Doru Radosav, Lucia Turc (coord.), *Anuarul istoriografic al României*, vol. IV/2014, Editura Argonaut, Cluj Napoca, 2018, p. 142, 1 citare (neraportată anterior).

Daniela GHEORGHE, citată în Mihaela Andreea Murariu, Haig Acterian – *Vision et des idées novatrices dans l'esthétique du théâtre roumain*, în „Studii de știință și cultură”, Anul VII, Nr. 1, martie 2011, p. 84, 85, 87, 3 citări (neraportate anterior).

Adrian-Silvan IONESCU, citat în Ioana Ciocan (coord.), Elena Olariu (catalog), *Theodor Aman. Primul artist român modern*, București, Editura Muzeului Municipiului București, 2023, 14 citări.

Dana JENEI, citată în studiul semnat de Daniela Marcu Istrate, „Interferențe arhitecturale în Transilvania medievală”, în volumul *Oameni și biserici: șapte secole de istorie scrisă pe Dealul Feleacului*, ed. Alexandru Simon, Cluj-Napoca, 2022, P. 110, nota 9, (Dana Jenei, „Biserica ortodoxă Sf. Nicolae Vechi din Râșnov”, *Terra Sebus*, II (2010), p. 611-625), 1 citare.

Dana JENEI, citată în studiul semnat de Alexandru Simon, „Trei biserici, patru stăpânitori, două culori și două morminte”, în volumul *Oameni și biserici: șapte secole de istorie scrisă pe Dealul Feleacului*, ed. Alexandru Simon, Cluj-Napoca, 2022, P. 54, în text (Dana Jenei, „Biserica ortodoxă Sf. Nicolae Vechi din Râșnov”, în *Terra Sebus*, II (2010), p. 611-625), 1 citare.

Dana JENEI, citată în studiul semnat de Carmen Florea, „Sfântul, comanditarii și credincioșii: algoritmul (ne)obișnuitei canonizări transilvănene”, în volumul *PASIUNE ȘI RIGOARE. NOI TENTAȚII ISTORIOGRAFICE, OMAGIU PROFESORULUI OVIDIU GHITTA*, ed. Ionuț Costea, Radu Mârza, Valentin Orga, Cluj-Napoca, 2022, p. 205, nota 103 (Dana Jenei, „Biertan. Picturile capelei din Turnul Catolicilor”, în *Arhitectura religioasă medievală din Transilvania*, Ed. Daniela Marcu Istrate, Adrian-Andrei Rusu, Péter Levente Szöcs (ed.), Satu Mare, Editura Muzeului Sătmărean, 2004, p. 275), 1 citare.

Dana JENEI, citată în studiul semnat de Simona Drăgan, „Painless Labour and the Miracle of Virginal Maternity Iconography of Madonna dell' umiltà in the Italian Art of Tre- and Quattrocento”, în volumul *Représentations de la Vierge Marie entre culte officiel et vénération locale textes et images*, ed. Cristina Bogdan, Cristina-Ioana Dima et Emanuela Timotin. Heidelberg. ISBN 978-3-948670-09-2, 2022, p. 133, nota 24 (Dana Jenei, Art and Mentality); p. 142, nota 49 (ibidem); p. 144, nota 63 (ibidem, p. 43); p. 145, nota 68 (Dana Jenei, *Gothic Mural Painting in Transylvania*), 4 citări.

Dana JENEI, citată în studiul semnat de Ciprian Firea, „Despre patroni și opțiuni iconografice: câteva gânduri pe marginea polipticului de la Șmig (cca 1515), în *EVUL MEDIU NETERMINAT / A BEFEJEZETLEN KÖZÉPKOR / THE UNFINISHED MIDDLE AGES Omagiu adus profesorului Adrian Andrei Rusu cu ocazia împlinirii vârstei de 70 de ani*, Editori: Gianina-Diana Iegar, Péter Levente Szöcs, Gabriela Rusu, Florela Vasilescu, Cluj-Napoca, 2022, p. 614, nota 16 (Bolta pictată de la Daia, v. Dana Jenei, *Renașterea transilvăneană, identitate ...*, 2013, p. 48–51, 87, n. 384–85 etc.). Tavanul casetat de la Goganvarolea, ibidem, p. 48–50, 2 citări.

Dana JENEI, citată în studiul semnat de Bogdan Bucur, „HOMO OTTOMANICUS ORIENTALIS (from Greece, Moldavia, Wallachia) versus HOMO OTTOMANICUS OCCIDENTALIS (from Hungary, Transylvania, Ragusa): a hypothesis regarding the cultural development gaps between the Western-Christian (Catholic and Protestant) and Eastern-

Christian (Orthodox) vassal communities and countries of the Ottoman Empire”, în Sorin Şipoş, Gabriel Moisa, Dan Octavian Cepraga și Laura Ardelean (coordonatori), *Teme și metode de cercetare în istorie și filologie*, Milano - Cluj-Napoca, 2022, nota 59, p. 209-210, „Arta în Transilvania în secolele XVI-XVII: pictura murală din Transilvania Renașterii în secolele XVI-XVII” [Dana Jenei (Author), în Răzvan Theodorescu and Marius Porumb (Guest Editors), *Arta în România: din preistorie în contemporaneitate*, Bucharest, Editura Academiei Române, vol. 1, 2018, p.608- 625]; nota 61p. 210, „Arta din Transilvania în secolele XIV-XV: pictura gotică din Transilvania” [Dana Jenei (Author), în Răzvan Theodorescu and Marius Porumb (Guest Editors), *Arta în România: din preistorie în contemporaneitate*, Bucharest, Editura Academiei Române, vol. 1, 2018, p.249-267]. 2 citări.

Dana JENEI, citată în studiul semnat de Carmen Florea, „Saints at Work: a context-related approach to the functioning of Late Medieval”, în *Acta Musei Brukenthal*, 2022, Vol. 17 Issue 2, p. 208 (Jenei Dana, „Picturile capelei din „Turnul Catolicilor”, în Daniela Marcu Istrate, Adrian Andrei Rusu, Péter Levente Szöcs, *Arhitectura religioasă medievală din Transilvania, Satu-Mare*, 2004, p.270-279), 1 citare.

Dana JENEI, citată în studiul semnat de Mihnea Mihail, „Diagrammatic Devotion and the Defensorium Maria in the Funerary Chapel of Hărman Parish Church”, în Andrea-Bianka Znorovszky, Gerhard Jaritz (eds.), *Marian Devotion in the Late Middle Ages: Image and Performance*, New York, 2022, nota 3, trei titluri citate, nota 5, un titlu citat, 4 citări.

Dana JENEI, citată în volumul semnat de Daniela Marcu-Istrate, *Church Archaeology in Transylvania (ca. 950 to ca. 1450)*, Brill, 2022, 12 citări.

Dana JENEI, citată în Iulia Mesea, *Portretul unui „bărbat cu carte”, datat 1558, una dintre cele mai vechi lucrări de pictură laică din Transilvania*, în „Brukenthal: Ars et Historia”, 2023, 3 citări

Elisabeta NEGRĂU, citată în Cristinel Munteanu în *Text as a Symbol. Towards a Hermeneutics of Recognition*, în „Acta Universitatis Danubius”, Special Issue, Vol. 16, No. 3/2022, p. 124, 1 citare.

Elisabeta NEGRĂU, citată în Dionysopoulos, N. L., & Milanović, V. D., *Georgije Mitrofanović's Fresco Composition with Representations of Medieval Rulers in the Southern Apse of the Hilandar Refectory*, «Зборник радова Филозофског факултета у Приштини», 53(3), 2023, p. 280-315, la p. 308, 1 citare.

Elisabeta NEGRĂU, citată în Soykan, A. Nazlı. *İmparatoriçe Pulcheria ve Bizans Sanatına Yansımaları*, «Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi» 23.3 (2023), p. 969-988, la p. 977, 1 citare.

Elisabeta NEGRĂU, citată în Vintilă, Constanța. “Her Children to Have as Children of Ours”: *Stepfamilies in the Romanian Principalities in the Eighteenth and Early Nineteenth Centuries*, în Gabriella Erdélyi, András Péter Szabó (ed.), *Remarriage and Stepfamilies in East Central Europe, 1600-1900*. Routledge, 2023, p. 303-342, 2 citări (conform Google Scholar).

Elisabeta NEGRĂU, citată în Alice Isabella Sullivan, *Donors and Donations in Sixteenth-Century Wallachia and Moldavia*, “Studia Universitatis Babeș-Bolyai-Theologia Orthodoxa” 68.1 (2023), p. 15-46, la p. 23,1 citare.

Elisabeta NEGRĂU, citată în Studer-Karlen, Manuela, *The Emperor's Image in Byzantium*, în Michele Bacci, Manuel Studer-Farlen, *Meanings and Functions of the Ruler's Image in the Mediterranean World (11th–15th Centuries)*, Leiden/Boston: Brill (2022), p. 134-171, la p. 134 (nota1), 145 (nota 70), p. 150 (nota 108), p. 154 (nota 154), 1 citare.

Elisabeta NEGRĂU, citată în Adashinskaya, Anna, *Likeness Is in the Eye of the Beholder: Byzantine Portraiture in Art Historiography and Byzantine Perception*¹, “Актуальные проблемы теории и истории искусства” 12 (2022), p. 92-109, la p. 93, 107, nr. 63, 1 citare.

Elisabeta NEGRĂU, citată în Van Tricht, Filip. *Being Byzantine in The Post-1204 Empire of Constantinople: Continuity and Change (Politics, Government, Church And Religion)*, “Исторически часопис” 71 (2022), p. 65-119, la p. 91, nota 83, 1 citare.

Elisabeta NEGRĂU, citată în Николић, Јелена, *Средњовековне жене владарке и њихова моћ у визуелној култури Балкана*, “Zbornik” 18 (2022), p. 9-20, la p. 14, 1 citare.

Oliva NIȚIȘ, citată în Iulia Stătică, *Urban Phantasmagorias: Domesticity, Production and the Politics of Modernity în Communist Bucharest*, Routledge NY, 2023 / 2024, Taylor & Francis Group, p. 4, 122 ISBN 9780367859152, 1 citare.

Oliva NIȚIȘ, citată în Revista „Arta” nr. 58/59 2022 (apărut în martie 2023): Scandalogia. Citată în text de Laura Grünberg, recenzie carte *Feminism intersecțional în România*, p. 200 (ISSN: 0004-3354).

Oliva NIȚIȘ, citată în Revista „Arta” nr. 62–63/2023 *Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii*, citată de Martina Munivrana în *Sandra Sterle. Un discurs despre sine prin altcineva*, pp. 187–189.

Lucian SINIGAGLIA, citat în Miruna Runcan, *Teatru în diorame. Discursul criticii teatrale în comunism (III). Viscolul 1978-1989*, Editura Tracus Arte, București, 2021, 1 citare;

Lucian SINIGAGLIA, citat în Miruna Runcan, *Odeon 70. Aventură istoric-omagială*, Editura Oscar Print, București, 2016, 1 citare.

Corina TEACĂ, articolul *In Search of National Traditions: Art History in Romania* în Matthew Rampley, Thierry Lenain, Hubert Locher, Andrea Pinotti, Charlotte Schoel Glass, Kitty Zijlmans (eds.), *Art History and Visual Studies in Europe* (Leiden, Boston: Brill, 2012, p. 451–460), citat de Roxana Modreanu, în *Romanian Art History During the 1950s as a Form of Social History of Art*, în „Art History & Criticism / Meno istorija ir kritoka”, 19, ISSN 1822-4555 (Print), ISSN 1822-4547 (Online), 2023, p. 92 și p. 92 nota 8, 2 citări.

Corina TEACĂ, articolul *Istoria artei în context identitar românesc (a doua jumătate a secolului XIX și începutul secolului XX)* în Adrian-Silvan Ionescu (ed.), *150 de ani de învățământ artistic național*, UNArte, București, 2014, citat de Nicoleta Roman, în *Interiors as a visitong card: decoration, consumption and material culture in midnineteenth century Romanian house* în Jon Stobart (ed.), *Global Goods and the Country House, Comparative perspectives, 1650–1800*, UCL Press, London, 2023, p. 213, 214, 2 citări.

Marian ȚUȚUI, citat în Dana Duma, Recenzie la volumul *In honorem Adrian-Silvan Ionescu 70* (editori: Marian Țuțui și Aurelian Stroe) în, Revista „Film”, no.3/ 2023, p. 10;

Abrevieri

RRHA.BA = Revue Roumaine d'Histoire de l'Art. Série Beaux-Arts

SCIA.AP = Studii și Cercetări de Istoria Artei. Arta Plastică

SCIA.TMC = Studii și Cercetări de Istoria Artei. Seria Teatru Muzică Cinematografie